

1 september van Pupnatska Luca naar Marina Lumbarda, 12 mijl

De wind draait, naar zuidoost...weer volkomen tegen alle windregels in. Er komt in de vroege ochtend lichte swell in de baai lopen, maar niet zo erg dat je niet slapen kunt, meer van het soort dat je even door het raampje koekeloert om te kijken hoe Skadi ligt....en ja, dat is dwars.

Serene stilte in de baai bij ontwaken. We ontbijten: brood van Peter. Ananas, filterkoffie. We doen een zwemronde boot. Wanneer de eerste strandbezoekers komen, maken wij los en varen Pupnatska Luka uit. Buiten de baai staan we weer eens versteld van de golven die behoorlijk onrustig zijn; dan is er vannacht toch harde wind geweest. Rommelig is het en golven kaatsen terug vanaf de kust. De wind staat pal oost, tegen ons in. We blijven een eindje buiten de kust varen en besluiten snel door te varen naar Lumbarda.

Prachtig is het toch steeds weer om de bergen van het vasteland te zien opdoemen achter de eilanden. Lumbarda baai ligt er vredig bij, volkomen in de luwte van haar eilandjes en van het noordoostelijk gelegen grote schiereiland Peljesač.

Lumbarda werd in de 4e eeuw v. Chr. gesticht door Griekse kolonisten, afkomstig van het eiland Vis. Een van de oudste inscripties op steen in Europa, is op Korcula gevonden. Op deze Griekse Psephisma wordt vermeld hoe de grond tussen de 200 nieuw gekomen kolonisten en de autochtone Illyriërs moest worden verdeeld. De inscriptie eindigt met de uitroep: "dat het geluk aan uw zijde blijft".

2 september, Lumbarda

Het weer begint langzaam aan minder mooie dagen en meer matige en zelfs wat slechte dagen te krijgen. Dit fenomeen hebben we ook opgemerkt, vorig jaar, toen we naar Rome gingen en daarna langs de Italiaanse kust afzakten naar Sicilië. Het wordt steeds beter plannen op wat langere termijn. Het lijkt hier in de Adriatische Zee alleen wat eerder te komen. Voorlopig lijkt het erop dat we hier een paar dagen moeten blijven want vooralsnog is er regen.

Het dorp Lumbarda is gebouwd rond een kleine baai en op de heuvels achter het dorp en is omringd door grote zandige wijngaarden. Om het dorp te bereiken, rijdt je langs een mooie asfaltweg door een pittoresk gebied van dennenbossen en olijfgaarden langs de kust van het eiland.

In de 3e eeuw voor Christus werd er een Griekse nederzetting opgericht, waaruit de Gnathia-vazen zijn ontstaan die in graven zijn gevonden, deze zijn te zien in het Korcula Stads Museum. De mooiste schat die Lumbarda bewaart, is de Psephisma, uit de 3e eeuw v. Chr., de oudste inscriptie op steen uit de Griekse tijd. Een aangenomen wet bij meerderheid van volksstemming, waar verteld wordt hoe de grond verdeeld moest worden tussen de 200 Griekse kolonisten afkomstig van Vis, en de autochtone Illyriërs.

Lumbarda is eveneens bekend om een Romeinse rustieke villa (landelijk landgoed) in het veld ten noordoosten van het dorp in de buurt van Bilin strand. Sinds de 16e eeuw hebben welvarende Korčula stadsbewoners hun zomerhuizen genaamd 'kaštel' (uitgesproken 'kashtel') op de beste plekken om de velden gebouwd, waarvan sommige nog goed bewaard en bewoond zijn door lokale families.

De parochiekerk van Sveti Rok met een schip en twee gangen staat op de Vela Glavica-heuvel in het midden van het oude dorp, en er zijn verschillende kleine oude kapellen in het dorp zelf: St Bartul, St. Peter en De Geboorte van de Maagd (Mala Gospa). De kerk van het Heilige Kruis (Sv. Kriz) uit 1774, voor een kenmerkende veranda, is omringd door de wijngaarden.

Al eeuwenlang bestaat de lokale bevolking uit boeren, vooral wijnboeren, vissers en steenmakers.

We lopen door het pittoreske dorp en komen op het stadspan waar een tourist office is. We kopen de kaart van het hele eiland om te zien waar we heen willen en wat we willen zien. Tegelijk beseffen we dat we hier dan meer dan

een week moeten blijven want Korčula is, net als de andere eilanden, prachtig, en er is ongelooflijk veel te zien. We besluiten om morgen een scooter te huren en als het even droog is een stuk te gaan rijden.

De katten lopen meteen weer op de steiger en voelen zich helemaal weer op hun gemak met vaste grond onder hun pootjes. Peter loopt met ze mee want voor je het weet staan ze op de straat.

3 september, de Noord-Riviera van Korčula

Een weetje:

- Korčula schafte als een der eerste steden de slavernij af.
- Meje zijn stenen cementloze muurtjes om terrassen voor wijnbouw en fruitteelt af te bakken. De totale lengte van al deze muurtjes is gelijk aan 1,5 keer de omtrek van de evenaar.

We huren om 2 uur een scooter want het lijkt erop, dat er even een droge periode aankomt en het geeft ons de mogelijkheid om een klein deel van het eiland te gaan bekijken. We kiezen ervoor om een kustweg te volgen langs de noordkust van het eiland. We rijden langs prachtige en goed beschermde ankerbaaien waar we zeker nog een keer naar terug willen gaan, met smaragdgroen kristalhelder water. Hier en daar, langs onze route, zijn kleine stenen trappen naar de waterkant, tussen de dennenbomen door omlaag, waar je vanaf een klein aangelegd platform een duik in het mooie water kunt nemen.

Uiteindelijk komen we aan het einde van de kustweg aan bij Račišće.

Račišće is een dorp genesteld rond een diepe baai in de noordelijke kust van Korčula Eiland tegenover het schiereiland Peljesac. Het is gelegen op ongeveer 12 kilometer van de oude binnenstad van Korčula en is verbonden met Korčula door de smalle asphaltweg die van Korčula stad loopt via de baai van Medvinjak, Vrbovica, Tri Zala en Kneza.

Dit is een van de jongste nederzettingen op het eiland. De baai was volledig onbewoond voordat het in de 17e eeuw het toevluchtsoord voor vluchtelingen uit Makarska en buurland Herzegovina werd. Er zijn veel oude, typisch Dalmatische huizen rond de baai, evenals een paar oude kerken. De oudste kerk is de kerk van Sveti Vlaho met zijn barokke loggia uit 1682.

Račišće is bekend in Kroatië om zijn bekwame zeilers en vissers. Zeilen en vissen waren al eeuwenlang het belangrijkste beroep van zijn inwoners. In het einde van de 19e eeuw en begin 20e eeuw had Račišće ongeveer 40 houten schoeners met grote en prachtige masten en zeilen, lokaal genaamd Trabakula. Aangezien Račišće slechts ongeveer 500 inwoners had, was de vloot van 40 grote boten inderdaad iets om trots te zijn.

De schoeners voeren rond de hele Adriatische Zee en de Middellandse Zee, maar later werden ze ingeruild voor grotere en moderne schepen waarmee de zeelieden uit Račišće over de hele wereld voeren. Helaas hadden grote dammen en stenen kades die in Racisce werden gebouwd om houten schoeners te beschermen, geen ruimte meer om de nieuwe gigantische schepen te beschermen. De haven is nu alleen maar in gebruik door kleine vissersschepen en zeilboten.

Vanaf Račišće rijden we een stukje terug langs de kust en nemen dan de binnenweg naar Pupnat om vandaar naar Punatska Luka te gaan waar we voor anker hebben gelegen.

Het is een echte smalle bergweg met veel haarspeldbochten en brengt ons naar bijna 500 meter hoogte wat goed te merken is omdat het een stuk kouder is dan aan de kust.

Pupnat is een dorp in het oostelijke deel van het eiland Korčula, ongeveer 12 kilometer ten westen van Korčula. Het dorp ligt op de regionale weg die langs het eiland loopt. Het telt ongeveer 500 inwoners; dit is het kleinste dorp op het eiland. De naam van het dorp, volgens sommige tolken, komt van "pampinata" (pampinātus), wat de groei van wijnstokblad betekent. De belangrijkste beroepen van de dorpsbewoners zijn landbouw en toerisme.

De Illyriërs leefden rond het dorp in de omgeving van Mocila waar de overblijfselen van Illyrische graven werden gevonden. De plaats van het dorp werd door zijn kolonisten in het heuvelachtige gedeelte van het eiland gekozen

waar het niet te zien was vanaf de zee en op deze manier overleefde Pupnat door de eeuwen heen de invallen van piraten.

In het dorp kunnen bezoekers eersteklas zelfgemaakt eten kopen: wijn, prsut (ham), olijfolie, brandewijn, honing, gedroogde kruiden en fruit. De families van Pupnat zijn de eigenaars van de baai van Kneza aan de noordkust van het eiland, met een aantal huizen en villa's die aan toeristen worden verhuurd.

Van Pupnat klimt de weg bijna naar de top van het eiland, waaruit een prachtig panorama zich uitstrekt tot het eiland Miljet in het zuidoosten en het eiland Lastovo rechtstreeks naar het zuiden.

De zuidkust omvat de prachtige baaien op eiland Korčula: Bacva, Smokva, Pupnatska Luka en Ripna. Ze hebben allemaal mooie kiezelstranden die ook te voet bereikbaar zijn, maar ook door asfalteerde wegen.

Er is een nieuwe weg van Pupnat naar Cara, die ook via de oude weg langs de kust bereikt kan worden. Deze serpentijnse weg passeert Pupnatska Luka, de prachtige baai aan de zuidkant van het eiland Korčula, met schoon kiezelstrand en prachtige turquoise gekleurd water. Het was voorheen alleen te voet bereikbaar; pas enkele jaren geleden werd er een brede weg gebouwd, zodat Pupnatska Luka ook bereikbaar is met auto's, fietsen en scooters.

Met name dat laatste hebben we gezien toen we voor anker lagen in Pupnatska Luka.

Als we in Pupnat rijden gaat het wat spetteren en besluiten we om de bergweg terug te nemen naar de Skadi en de katten. Onderweg gaan we even langs een Hypermarkt in Korčula stad wat eten kopen, dat is en blijft toch een van de eerste levensbehoeften. 's Avonds trakteren we onszelf op een ijsje bij de ijstent op 50 meter afstand van de boot.

4 september van Korčula naar Miljet, Polace Bay, 14,4 mijl

Vanochtend is het fris maar mooi weer en we stappen rond 10 uur op de Scooter en gaan naar de Stad Korčula en met name naar de oude binnenstad.

Korčula is een plaats op het gelijknamige eiland in de Adriatische Zee voor de kust van Kroatië. Het is de oudste en bekendste stad van het eiland. Deze stad heeft stadsmuren uit de 13e eeuw, die na 1420 met torens en bastions zijn versterkt door de Venetianen. Het belangrijkste monument van de stad staat aan het plein Stossmayerov en dat is de St.-Marcuskathedraal en daar vlak bij de gotische St.-Pieterskerk. Het gotische Arneripaleis en het Gabrielles-(renaissance)paleis uit de 16e eeuw liggen tegenover de St.-Pieterskerk. Het

geboortehuis van de ontdekkingsreiziger Marco Polo (13e eeuw) is te zien als museum alhoewel de Venetianen hún stad claimen als zijn geboorteplek. Zeker is dat Genuese zeelui hem hier in de nabijheid gevangengenomen hebben en dat hij toen in zijn cel zijn al dan niet gefantaseerde lotgevallen heeft opgeschreven.

Het stratenplan in Korčula is zodanig ontworpen dat de ijskoude Bora (een winterse valwind, die een snelheid van 60 meter per seconde kan hebben) door de behuizing wordt opgevangen. Hierdoor ontstond een wirwar van straatjes en steegjes. Men vindt daar fraaie kerkjes en paleizen die herinneren aan de Venetiaanse tijd, bijvoorbeeld de San Marco kathedraal, die gebouwd werd tussen de 13e en 16e eeuw, dus in diverse bouwstijlen. Tintoretto was een van de kunstenaars die aan het interieur mocht werken. Het stadsmuseum, met archeologische vondsten, is gevestigd in het paleis Gabrielis.

Pas in de 19e eeuw werd de huidige haven aangelegd. rond de haven is nu een enorme toeristische industrie ontstaan met veel terrasjes.

We lopen door de kleine straatjes en gaan tegen betaling van 50 Kuna de grote kerk is. Ook zien we een klein museum met prachtige oude kerkelijke voorwerpen. Bij de uitgang van het museum is een klein winkeltje waar kunstenaar Renata haar eigen versierde glaswerk verkoopt. We kunnen het niet laten: en we kopen voor de wereldprijs van € 25,= 3 prachtige versierde glazen voor in onze "schatten"- vitrine.

We zien een bord met de volgende uitspraak:

Magere mensen zijn vaker slachtoffer van Kidnapping. Neem een stuk van onze taart om veilig te zijn.

Om inderdaad veilig te zijn, want we zijn hartstikke mager, nemen we een lekker stuk Tiramisu taart (Annelies) en Bosbessen taart (Peter) en genieten van het uitzicht op de bergen van het schiereiland Peljesac dat tegenover Korčula ligt aan de andere kant van het Peljesacski Kanaal.

We lopen terug naar de Scooter, gaan nog even langs de Hypermarkt Tommy en leveren in Lumbarda de Scooter weer in. We maken de Skadi weldra los en varen, deze keer onder zeil, naar het eiland Miljet wat eigenlijk één groot natuurpark is. We varen de baai zover mogelijk in en gooien in 10 meter water het anker uit.

Het uitzicht in deze baai van Polace is weer buitengewoon mooi in puur natuur, alleen maar dennebossen en prachtig stil water met aan een kant een paar kleine huisjes.

Nationaal Park Miljet

[Klik hier voor een sfeer filmpje MLJET](#)

Deze eilandengroep ligt ten zuidoosten van Dubrovnik en men noemt Miljet het groene eiland. Het is een eiland, verloren in de open zee, ook is het moeilijk het eiland te bereiken. Op dit eiland zijn verschillende zoutwater meren met elkaar verbonden, er zijn tevens veel grotten. Ook heeft het een bijzondere historische culturele erfenis. Het park is gelegen in het noord westelijke gedeelte van het Miljet eiland, wat ten westen van Dubrovnik ligt, dus in het zuiden van Kroatië. Om het park te bezoeken moet men in het bezit zijn van een geldig toegangskaartje, welke kan worden gekocht bij de ingangen van het park.

Het indrukwekkende en zeer beschermde eiland werd in 1960 aangewezen als nationaal park. Natuur is dan ook de belangrijkste toeristische attractie en 2/3 van het eiland is bos. Met name rustzoekers komen hier volkomen aan hun trekken. Zéker als ze logeren in het voormalige 12de-eeuwse benedictijnenklooster op het eiland in het grote zoutwatermeer (Veliko jezero). Het is tot hotel omgebouwd en biedt een unieke gelegenheid tot verblijf in de natuur. Ook op het 'vasteland' zijn er verblijfsmogelijkheden. De capaciteit is niettemin beperkt dus vooraf een plaats reserveren is aan te bevelen. Behalve een groot zoutmeer is er ook een klein zoutmeer (Malo jezero). Het verschil tussen eb en vloed zorgt ervoor dat het water steeds ververs wordt. Dagelijks wordt het eiland aangedaan door een ferry uit Dubrovnik, maar ook de lijndienst Rijeka-Dubrovnik legt op het eiland aan. Bezoekers aan dit onbedorven stuk natuur treden als het ware in de voetsporen van Odysseus....

5 september van Miljet naar Sipan, 22,4 mijl

Miljet - ongetwijfeld komen we hier terug. Nu we door Zuid Dalmatie varen en zoveel mooi land en zee zien, vinden we het haast moeilijk om door te varen naar Montenegro en Albanie. Daarbij rijst plotseling te vraag of we niet opnieuw een rem moeten zetten op de reis, om zoveel mogelijk te genieten wat we NU tegenkomen en niet te vervallen in de aanstekelijke gewoonte om door te jakkeren, want het "moeten" en "moeten zien" oefent continue invloed op je/ons uit. Niet alleen doordat we zelf zo ondernemend en nieuwsgierig zijn maar ook omdat het tempo van anderen ons beïnvloedt, en...om niet te vergeten **het weer**. Laatstgenoemde factor zal een grotere rol gaan spelen binnenkort...

Miljet, Korcula, Lastovo, Elafiti...een paradijs en heel exotisch, bijna on-Europees.

We krijgen alsnog bezoek van de Parkwachters, die ons de toegangsprijs voor dit deel en nationaal park van het eiland komen laten betalen. 200 Kuna. Je kan hier prachtig fietsen, wandelen en de meren bezoeken - dit dus een volgende keer voor ons. We proeven de natuur en de sfeer en dat, hebben we besloten, is deze keer voor ons, Miljet. Keuzes moeten we aldoor maken en we kiezen de Elafiti als volgende stap.

Elafiti eilanden.

Een archipel van 13 kleine eilandjes. In de 14e eeuw werden ze door de Republiek Dubrovnik geannexeerd. Na het uiteenvallen van de republiek, trokken veel bewoners weg. De rijke burgerij heeft er desondanks veel buitenhuizen gebouwd en een aantal hele mooie kerken en kapellen.

Heerlijk vaart ons bootje en we komen aan in Sipan. Het grootste en...minst ontwikkelde eiland. We ankeren in Sipanska Luka, een kleine baai tussen de met dennen begroeide heuvels, wat huisjes langs de kant, een aantal restaurantjes die ook boeien voor de deur hebben liggen, een hotel, een wandelpad om de baai heen met veel palmen, bloemen....kortom idyllisch.

6 - 9 september, Sipan ankeren

Zomer op Sipan, het zou een feuilleton kunnen worden...

We ankeren naast een Canadees schip, genaamd H2Obo. Misschien bekend bij vertrekkers die ons ze blog volgen. We vragen ons af waar we hen eerder hebben gezien. We doen helemaal niks. We zwemmen, eten, drinken en absorberen Sipan, exotisch soms en ongelofelijk rustig. Behalve dan de momenten dat de (elegante) cruise tweemasters aankomen met vakantiegeangers die in luxe een week Kroatië willen beleven. We gaan eens surfen naar wat dat pakket inhoudt op een tweemaster met 24 hutten (vaak zonder zeil, maar wel met zeilbootsfeer). Je kunt kiezen uit een paar thema's en kijk zelf maar in welke doelgroep je past: de "young professionals and young at heart", de elegant cruise de beschrijving van de sfeer is door een professional geschreven: in het kort : een mooi bed, veel porselein en zilver, en bedienend personeel dat op je eerste klap reageert; je kan net zo goed op de Donau varen) de sportieve cruise (wandelen en mountain bike arrangement). Bij sommige schepen kan je jezelf invoegen als "mature". Een mooie benaming voor de "oudere", dan heb je in elk geval een ligbed in de zon.

Dinsdag komen de jonkies, woensdag de sportievelingen en donderdag de oudjes. Muziek wordt er op aangepast van R&B tot Abba. Gelukkig gaat hier na elfen de muziek zacht en van lieverlee uit. Regels in Kroatië, vermoeden wij, want dat hebben we al eerder meegemaakt.

En dan begint de wind te komen en het weerbeeld gaat veranderen. Peter heeft aan de kleine gezellige kade gevraagd wat het kost om daar te moeren en we reserveren een plek. Maar goed ook, want het gaat vast "storm" lopen.

We ervaren deze dagen niet alleen prachtige eilandnatuur maar ook weer ankeravontuur. De windkracht neemt toe naar 5 en vannacht 6 Bft. Een catamaran vindt het nodig 150 meter ketting uit te gooien in een diepte van 4 meter, al terugvarend naar een lage kade voor het hotel. Ook een idee. Een ander Cat cirkelt rond met lallende Duitsers, hartstikke enthousiast naar ons en de Hobo toe en wil vlakbij ons liggen maar te dicht bij de draairuimte waar de snelle Ferry aankomt. Ondertussen weten we van Bronco en Maggie van de Hobo, dat het hier heel onveilig ankeren is als je je anker in het wier laat vallen, want voor je het weet trek je de hele pol wier eruit wanneer de wind je achteruit gaat blazen.

We hebben geweldige beschutting in deze baai en het is helemaal veilig, was het niet dat er altijd sukkelers zijn die geen ankerervaring hebben. The famous chartering...Wat ons Ultra Marine anker betreft en 25 meter ketting uit kunnen wij gerust slapen...

Het is midden in de nacht en het waait en regent behoorlijk. We gaan al lichter slapen. Bonk! God Samme roept Annelies en springt tot het plafond. Er zit er een tegen ons aan. Peter doet een oud vest aan over zijn blote lijf en schuift het luik open. De katten springen ook meteen op en zien hun kans waar: nacht/avontuur. Annelies beveelt:,, binnen blijven!!!" Ze luisteren zo goed en begrijpen zo veel.

Peter ziet het de charterboot met Engelsen heen en weer gieren en roept: „Can you take your anchor out and go somewhere else!“ De persoon die het anker zou moeten ophalen staat eerst netjes zijn jas dicht te ritsen en Peter dringt nog harder aan: „, take your anchor out NOW!“

De Engelsen hebben controle over hun schip en proberen een mooringbal op te pakken. Een lekker klusje in die zwarte regennacht met al die wind. We hebben geen medelijden.

10 - 12 september, Sipan kade in de storm

De kade van Sipan ligt vol en we turen en turen om zo snel mogelijk actie te nemen als er een schip weggaat; wat wij heel onverstandig vinden, maar ja, "je hebt maar 1 weekje zeilvakantie en zeilen mot-je". Het is westenwind 5 Bft. En het is zeer onbestendig. West is het niet vaak, ankeren is niet meer "fijn" hier.

We hebben een havenmeester tegenover ons staan die van wanten weet. Tomislav Brajović. Een boom van een kerel. Hij houdt de situatie in de gaten, ons, H2Obo, de cruiseschepen. We halen anker op en stevenen af op de kade. Daar ligt ook al een Duitser, die was er even snel voor gepiept. Peter vaart gezwind achteruit en Annelies staat klaar met pikhaak. We hebben van te voren afgesproken, zoals altijd, welke volgorde van aanpakken en vastmaken. Mooringlijn aannemen en doorgeven aan Peter, landvast gooien naar havenmeester. Maar ook dit gaat vaak anders dan gepland. De master of the port springt op onze boot en neemt het roer in handen. Alsof Skadi een Dinkytoi is wordt er even aangemeerd en aan de kant staan nog twee kerels te helpen. Annelies hoeft niets te doen. Daarop komt ook Hobo in de wind en de opgezweepte golven aanvaren en wordt geholpen.

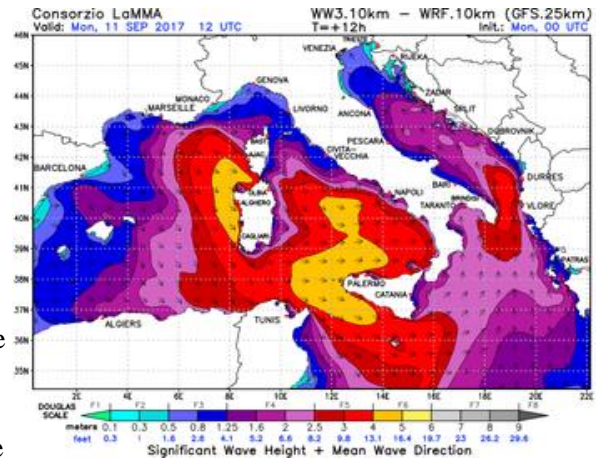
Het gaat vol lopen. Poeh, zijn wij even blij dat we gereserveerd hebben! De Duitsers zeggen dat ze -nu al- 2 meter golven mee hadden, golven tegen is dan helemaal niet meer leuk.

Aan onze andere zijde komt een stel charterende Engelsen. Die weten helemaal niet niet wat ze moeten doen. De havenmeester en nog drie mannen roepen dat hij achteruit moet varen en hij doet het niet. Annelies, in de kajuit beneden, ziet de schipper klunzen met de mooringlijn, onhandiger en onwetend. Ze komt op het tumult buiten af en ziet de Engelse schipper klunzen met de lijn, hij weet zelfs niet hoe je een landvast door een open oog en om een kikker hoort te zetten. 3 mannen roepen hoe hij de lijn moet vastleggen. Daar zitten de vermoeide zeilers dan, beteuterd en verbijsterd en ze zeggen dat ze helemaal geen slechte weersvoorspelling hebben gehad; „het zou mooie weer worden“. Dat is zelfs Annelies te gortig en ze roept: „, 4 weatherforecast-sites have indicated bad weather!“ . Ze snappen er niets van. „Zeker alleen naar de BBC gekeken“, zegt Peter. De Duitser komt met een blikje bier aanlopen en red de sfeer.

Wanneer de wind tijdelijk bedaart grijpen wij de volgende ochtend de gelegenheid aan om wat van het Sipanska achterland te zien, samen met Bronco en Maggie en hun leuke hondjes. De flora is hier weelderig, in alle soorten en maten. Loofbomen, dennen, cipressen, notenbomen, olijfbomen, bramen, heesters, granaatappelbomen, vijgen. We lopen naar de "berg" achter Sipan door een authentiek landschap met ook veel verwilderde kleine boomgaarden en achtergelaten hoeves. Peter plukt een pond vijgen om later jam van te maken. Boven op de berg hebben we uitzicht op het Peljesacski Kanaal en het vasteland en ketens van bergen in de verte, die gehuld zijn in mist en blauw wolkendek. Er komt spoedig onweer.

En dan komt er een bootje met een gezin met 2 lieve kleine meisjes, in heftig water en wind, hopen op een plaatsje... Helaas, het is vol. Hoe ze ook in regen en wind vragen en klagen, het kan niet. De blonde krullenbolletjes zitten verwaaid en angstig met zwemvest aan op het dek. Ze ankeren in het wilde water twee keer vergeefs, een anker vol wier. Dan maar een mooringbal....het kost een hoop energie.

De westerstorm van 9 Bft = 40 knopen in de haven / 50 knopen buiten Sipan komt over de boot rollen. Hij komt om 15.00 uur 's middags, 4 uur eerder dan voorspeld.

Een klein cruiseschip kan niet aanleggen aan de pier, alle mannen staan paraat. Verderop wacht een tweemaster, en een klein zeilschip ligt ook in de golven te wachten op gehoopte entree. We hebben de tent op Skadi gezet en kunnen buiten zitten terwijl de wind loeit en de regen klettert. Uitzitten weer.

13 september, naar Montenegro

We vertrekken rond 10 uur naar Cavtat op de motor. De voorspelde wind blijft uit dus helaas.

Als we vlak bij Cavtat zijn loopt er een vervelend zeetje schuin achter in en ook recht de baai van Cavtat in. Annelies denkt het en Peter zegt het deze keer: zullen we maar gelijk doorgaan naar Montenegro? Als het rustig is om uit te checken dan gaan we, besluiten we, en ja. . . . Het is dus rustig. We kunnen direct aanleggen en het uitchecken duurt ca 20 minuten en dan kunnen we op weg.

Buiten blijkt er een nog vervelender zeetje te staan, dat was dus helemaal niet leuk geworden: in de baai ankeren. Nu 3 uurtjes doorbijten en dan de baai van Kotor in.

We hebben dan geen internet meer, de mobiele bundel van Peter is alleen voor Europa en ja. . . Montenegro is nu eenmaal geen Europa. Als we een internet cafe zien gaan we proberen de site wat bij te werken; anders komen er pas nieuwe berichten als we over een week in Italië zijn.

Een uur voordat we de baai van Kotor binnen lopen geeft Peter iets meer gas naar 2500 toeren om ruim voor donker binnen te zijn. Na een paar minuten zakt het toerental helemaal weg . . . . Peter zet de motor zachter en deze blijft stationair gewoon doorlopen, iets meer gas en alles gaat goed, nog iets meer en het toerental loopt weer terug. Peter zegt meteen: "dit lijkt een dieselfilter probleem". We zetten de Genua bij en met de motor op 1200 toeren varen we langzaam naar de Baai van Kotor, naar het gehucht Zelenika, waar een douanesteiger is waar je gewoon 24/7 kan inchecken. Het wordt ondertussen wel donker en het is lastig om de Douane steiger te vinden. Als we er in de buurt komen herinnert Annelies zich op Cruiserswiki gelezen te hebben, dat het achter een hek is en als we dat zien, leggen we hier aan tussen een paar grote zwarte stootwillen voor grote schepen.

Er komt al een politiemann aanlopen en samen met hem en de benodigde scheepspapieren loopt Peter naar het havenkantoor. Hier worden de benodigde papieren in orde gemaakt en na het betalen van € 80,00 voor een vignet voor een maand, gaat Peter weer langs de Politie. Na ook hier alle formaliteiten te hebben gedaan zegt de politiemann: "finished" en zijn we ingeklaard. We mogen aan de steiger blijven liggen en de Politiemann legt uit waar we filters kunnen kopen. Dat is morgen, nu eten en lekker slapen. Het was de eerste lange tocht van 50 mijl in een hele lange tijd. Weer FF wennen dus maar we zijn in Montenegro.

Montenegro (uit het Venetiaans: 'zwarte berg'; Montenegrijns: Црна Гора, Crna Gora) is een land op de Balkan. Het ligt aan de Adriatische Zee tegenover Italië en grenst, vanaf de zee met de klok mee, aan Kroatië, Bosnië-Herzegovina, Servië, Kosovo en Albanië. De Montenegrijnse hoofdstad is Podgorica. Montenegro heeft een bevolking van 644.578 (2016) inwoners op een oppervlakte van 14.026 km². Sinds december 2010 is het kandidaat-lid van de Europese Unie en sinds 5 juni 2017 is het land lid van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie.

14 september Baai van Kotor en dieselfilters

MONTENEGRO staat er met grote letters op het bord. Totaal niet te zien als je in donker aankomt. Nu pas kunnen we ons oriënteren. Odin en Freija doen dat een paar stappen sneller; het is "hup" op de kade springen, een walhalla van geuren. Onze Dinghy ligt, na een enorme opknabbeurt in Sipan, voor, op de boot en Freija verstopt zich daar onder. Doordat we hem wat schuin omhoog hebben getrokken, om het dakraam te kunnen openen voor ventilatie, is Freija net zichtbaar en een Catamaran met een stel vlotte kerels vraagt of dat onze kat is. Natuurlijk, wij leven aan boord. Zij leggen aan aan de kade om zelf ook hun douane formaliteiten af te handelen.

Peter gaat naar de Marina, daarvoor moet hij eerst het hek uit en dan omlopen. Daar willen ze hem de filters niet verkopen. Dan is het lopen naar de auto-onderdelen shop aan de straat. Peter laat foto's zien van het type dieselfilter op de motor. Hij krijgt 2 dieselfilters mee, maar betalen hoeft nog niet: kijk eerst maar of dat de juiste zijn...

Het eerst wordt het grof-filter gemonteerd wat altijd weer spannend is omdat er een extra afdichting tussen moet. Daarna het fijn-filter en. Helaas blijkt dat de verkeerde te zijn. Terug naar de zaak met meenemen van het verwijderde fijn-filter van onze motor. Met weer een ander fijn-filter komt Peter teruglopen en ...jawel, het past. Maar dan moeten de filters ontlucht worden....en dat blijkt niet te gaan. Dus: grof-filter er weer af, opnieuw de extra pakkingring ertussen, aandraaien en wéér ontluchten. Pas na de derde keer lukt het ontluchten. Even koffiedrinken slok en kijken of de motor het doet en blijft draaien. En yes, hij doet het.

We lopen dan samen naar de politie beampte en vragen of we nog even boodschappen mogen doen. Wat zijn ze hier toch makkelijk. We gaan ook nog even bij de havenmeester naar binnen, want de twijfel is gerezen of je in deze baai wel of niet mag ankeren. De Navionics kaart geeft van veel plekken in de baai een ankerverbod aan.

De havenmeester kijkt ons eigenlijk een beetje vreemd aan. Ja...je mag gewoon ankeren hier, hiernaast en verderop en overal. Ja, als je maar niet in de vaartroutes van de grote schepen gaat liggen.

Dat is dus duidelijk en wat Annelies betreft meteen zo duidelijk als in Kroatië: je mag niet ankeren als er op de kant een bord "niet ankeren" (omgekeerd anker) staat en als dat er niet staat mag je dus gewoon overal ankeren. Wat kan je toch ongerust en misleid worden door Pilots en (digitale-)kaarten. We kijken meteen op welke plaatsen je in de baai kunt liggen, afgestemd natuurlijk op grondsoort en dieptes. En we hebben meteen zo onze voorkeuren.

We maken los en beginnen aan onze ongelofelijk indrukwekkende "Kotor exeperience". Je ogen niet los kunnen maken van het aldoor mooier wordende landschap, de met steile hellingen omgeven inham, omringd door zeer hoog oprijzende bergen.

De baai van Kotor is een der meest verbazingwekkende landschappen van de Adriatische kust. De monding is zó nauw dat in de Middeleeuwen een ketting tussen de twee landpunten hing, om de scheepvaart te controleren. De binnenzee loopt uit in twee vleugels, gelijk de vorm van een vlinder.

Soms zeilen we een knoopje, dan weer zetten we de motor even aan..heel langzaam beleven wij...Kotor. Met een wenslijst van te bezoeken dorpen hier, varen we eerst naar Kotor stad en we laten het anker vallen 100 meter vanaf de stad, in een kom van beboste heuvels en grillige bergen die elke avond blauw kleuren wanneer de zon achter de heuvels verdwijnt. Wat een sprookje, Kotor....nu al.

15 september, de Oude stad Kotor en goedkoop wifi

Kotor prijkt op de werelderfgoedlijst van de Unesco. De naam is de Slavische versie van het antieke plaatsje Catarum. Het stadje was in de Middeleeuwen een zeevaart republiek, waar het machtige zeemansgilde, vergelijkbaar met onze huidige goed georganiseerde vakverenigingen, een cruciale rol speelde en een serieus tegengewicht vormde voor de plaatselijke adel.

Tussen de 12de en 14de eeuw was Kotor een vrijstad in het Servisch koninkrijk. Ook nadat de Venetianen de stad hadden ingenomen, behield Kotor een zekere autonomie. Daar waren een aantal voordelen aan verbonden: Kotor was een handelsstad en perfect gelegen langs de zeevaartroutes naar het noorden. In

de 18e eeuw telde de vloot 300 schepen. De stad was op cultureel gebied eveneens hoogstaand met een school voor het schilderen van iconen en een werkplaats voor edelsmeedkunst.

Met de komst van de stoomschepen raakte Kotor en omgeving in verval en de Oostenrijkers werden de nieuwe heersers van de Dalmatische kust. Triest werd als belangrijkste haven aangemerkt en dat betekende de doodsteek voor Kotor. In 1946 werd Kotorska opgenomen bij Montenegro, dat daarmee een stuk Dalmatische kust in bezit kreeg, tot grote woede van de Kroaten. Een zware aardbeving in 1979 veroorzaakte veel schade. Toen besloot Unesco de stad op de Werelderfgoedlijst te plaatsen en er kwam een enorm programma voor wederopbouw.

De stad Kotor, gelegen binnen Middeleeuwse stadsmuren met drie poorten- de zeepoort, de noordpoort en de zuidpoort- , ligt als een driehoek van terracottakleurige daken aan de voet van de gekloofde bergen van het natuurpark Lovćen. Kotor wordt door velen beschouwd als de mooiste "gelaagde" stad van Montenegro. De ommuring is 4,5 km. lang en 20 meter hoog, verstevigd met een aantal bastions. De muur loopt omhoog tegen de steile berghelling en wordt 's avonds verlicht.

De binnenstad is betoverend, met veel verschillende bouwstijlen (Gotiek, Renaissance, Barok) maar harmonieus neergezet. Kerken, pleintjes, smalle straten en trappen. Nadat wij ons uit de menigte cruise-schip-mensen hebben losgemaakt (5 dagen per week komen er 2 a 3 cruiseschepen) lopen wij onder de poort door om Kotor te ontdekken.

De eerste queeste is zoeken naar WIFI. Zodra we onder de poort de citadel binnenlopen zien we - naast de terrassen, de T-mobile winkel. N.B. T-mobile is hier niet dezelfde T-mobile als in Nederland. We hebben op onze telefoon bij binnenkomst in Montenegro meteen het bericht,, welkom in Montenegro" gelezen en dan doet T-mobile jou een voorstel. Dat was 2,50 betalen voor elke MB of een weekpas kopen voor 14,95 euro. **Hier in Montenegro kopen wij een 10dagen wifi pas voor 10 euro, met ONBEPERKT internet.** Asjemenou!

We bezoeken de kathedraal, orthodox kerkje van Sint Lucas en de Servische kerk uit het begin van de 20ste eeuw, het scheepvaartmuseum en....het kattenmuseum. Kotor is immers ook: City of Cats. Een mooie privé collectie, uitgegroeid tot museum. Van een kattenganzenbordspel tot bestek, sieraden en medailles. Veel grote gekleurde illustraties uit Italiaanse kranten uit de jaren vijftig, vertellende welk incident er heeft plaatsgevonden in het dorp ten gevolge van de actie van een kat, maar ook een redding door een kat. Foto's van filmsterren met hun geliefde kat. Ansichtkaarten met taferelen van katten alsof het mensen zijn. Heel herkenbaar, want Opa stuurde vroeger (jaren 50/60) ook zo een kaart als je jarig was. We raken in gesprek met de eigenaar van het museum en we kunnen zelfs Odin en Freija registreren via internet en daarvoor een certificaat ontvangen.

Weetje n.a.v. van bezoek aan het scheepvaartmuseum : er liggen in het zuidelijk deel van de Adriatische Zee 36 scheepswrakken.

16 september, 1426 treden naar het fort

Beste tijd om de klim naar het Johannes Fort te ondernemen is voor 12.00 uur of na 17.00 uur, wil je niet oververhit raken. In de zomer kan het er meedogenloos heet zijn op de trappen. Wij zijn er tegen tien. De trappen liggen nog in de schaduw. Kom op meid, vindt een cadans, we gaan omhoog.

Het Sveti-Ivan fort is het hoogste punt van de versterkte stad en het punt waar de stad zich ontwikkelde. Hier werden de eerste Byzantijnse verdedigingswerken gebouwd die later door de Venetianen werden uitgebreid.

We krijgen indrukwekkende vergezichten op Kotor baai inclusief geankerde Skadi en aldoor mooie blikken op de oude stad beneden. Onderweg kom je regelmatig een verkoper van water, limonade en snoep tegen. Wij dragen onze eigen flesjes, maar de onnozele smachtende (meestal ook diegenen die op gladde slippers of hoge hakken komen lopen) worden hiermee gelukkig gelaafd. We houden eveneens even stil bij de kapel en bidplek voor gezondheid - Gospe od Zdravlja. De kapel is gebouwd door de overlevenden van een epidemie en werd gebruikt door de soldaten die gelegerd waren in

het Fort. Het wat verwaarloosde oude fort staat op 266 meter, je hebt verscheidene mooie uitzichtpunten op de baai van Kotor.

Iets onder het fort, via een gat in de vestingmuur, bereik je een pad naar de kapel van de heilige St. George; eenzaam weggestopt tussen de kolossale rotsen van de helling. Dit pad begint eigenlijk bij de noordpoort van de oude stad en gaat zigzaggend omhoog naar de kapel van St. George en verder zeer steil omhoog, over de berg heen naar Krstac, aan de oude weg naar Cetinij, de voormalige hoofdstad van Montenegro. Dit ezelspad genaamd "de Ladder van Cattaro, diende als verbindingsweg naar Krstac, aan de oude weg naar Cetinij, de voormalige hoofdstad.

1426 treden de moeite waard. Naar beneden is een ander verhaal met vooral veel spanning op de knieën en kuiten. Voldaan gaan we aan het ijs en peuzelen dat op aan een klein stil pleintje dichtbij het begin van de trappen.

17 september, een autorit naar nationaal park Lovcen

Niet ver van de haven leidt de P1 ofwel de "Serpentine" naar de top van de berg Lovćen boven Kotor, een weg met 25 haarspeldbochten (genummerd). Het eerste gedeelte loopt achterin het dal, met reeds grandioze vergezichten over de baai; het tweede gedeelte loopt daarna steil omhoog naar 881 meter. Het is een der beroemdste haarspeldwegen in de wereld, met spectaculaire uitzichten. Vooral het ochtendlicht geeft aan het landschap een bijzonder accent.

Lovćen werd in 1952 tot Nationaal Park uitgeroepen. Het omvat een natuurgebied van 6200 ha. De berghellingen zijn dicht bebost met dennen maar ook veel loofbomen. In september kleuren die bruinrood en staan in prachtig contrast met het grijze steen. Er zijn wel 200 vogelsoorten, waaronder adelaars en valken en er zijn bijzondere amfibieën te vinden. Lovćen heeft 2 bergtoppen : Jezerski Vrh met een hoogte van 1657 meter. Hierop staat het mausoleum van Montenegro's grootste heerser Petar II Petrović Njegoš (1830-1851). De tweede hoge bergtop is Stirovnik, 1748 meter. Laatstgenoemde is verboden terrein voor het publiek vanwege de enorme telecommunicatietoren.

Vanaf de berg Lovćen loopt- om het nationaal park heen- de P1 naar de voormalige hoofdstad Cetinij. De weg wordt verbreed en het wordt grootschalig aangepakt. Direct na de steile klim kom je in een hoogvlakte waar een resort wordt ontwikkeld voor "outdoor" faciliteiten. Meerdere kleine café's op de route gaan financieel profiteren van de nieuwe doorgaande weg. Wij moeten op sommige trajecten van de weg af en de nog ongeasfalteerde verbreding over rijden. Een tunnel gaat een verbinding vormen waar de weg het smalst is en zijn meeste haarspeldbochten heeft, nabij Cekanj. In Cetinij houden wij rechts en nemen de Lovcenska, de weg naar het Mausoleum van Petar II Petrović Njegoš.

Het mausoleum is gebouwd tussen 1970 en 1974. Petrović Njegoš, geboren in dichtbij gelegen stadje Njegusi, heeft zelf deze plek uitgekozen als zijn laatste rustplaats. Zijn lichamelijke resten werden hier op de berg in een kleine kapel bewaard totdat het mausoleum werd gebouwd. Een smal pad met 461 treden leidt naar de top van de berg met het mausoleum; naar alle waarschijnlijkheid het meest afgelegen winderigste graf ter wereld.

18 - 20 september, de mosselman en de dolfijn

Sinds wij mosselen hebben gekocht aan de kade van de vissers krijgen wij van hen een VIP behandeling. We mogen onze Dinghy leggen aan hun kleine houten aanlegsteiger temidden van vissersbootjes. Terwijl Peter diesel gaat halen wordt Annelies naast -houthakker- Dragon op het muurtje in een rieten tuinstoel met afgezaagde poten- neergezet. Er wordt heftig gereageerd op het zien van de rode jerrycan. Nee, nee, Peter mag zeker niet

zelf gaan lopen om diesel te halen. Hij wordt gebracht. De compagnon van de mosselman neemt Peter mee in zijn autootje naar het benzinstation.

De mosselman wast de mosselen op de kade en verkoopt ze hier ook. Hij heeft een eigen farm in de baai van Montenegro, hij oogst elke dag 200 kilo waarvan 75% bruikbaar is. Wij betalen 2 euro per kilo, anderen wellicht meer... We hebben uitgerekend dat Mico zo'n 9000 euro per maand verdient...niet slecht en dat is minimaal. Hij laat samen met zijn compagnon een huis bouwen in Kroatië. Wij vermoeden: ook aan de baai van Kotor, en wil daar een farm starten aan een kade die grenst aan zijn nieuwe huis; wonen, teelt en verkoop op 1 punt.

Dragon is een vriend. Hij is tijdelijk niet in staat om zijn werk te doen, in een moment van onoplettendheid heeft de elektrische zaag zijn hand geraakt. Die zit nu in het verband en het doet nog steeds pijn. Auch oei! Het gesprek gaat over...mosselen, hoe kan het ook anders, tevens stellen we ons aan elkaar voor. Mico heet de mosselman en hij heeft een zoon Nicola, genoemd naar het dorp waar ooit een enorme overstroming was. „Dat is onze gewoonte hier”, zegt Mico, „je noemt je kind naar een gebeurtenis”. Dragon spreekt overigens ook Italiaans, dus we wisselen Engels af met Italiaans. Annelies vraagt: „...e le donne?” Aaa... le donne... Zonder "donne" kan de wereld niet draaien, zegt Dragon. "Donne" hebben een goed hart en het goede hart is belangrijk in de wereld. "Donne" zijn het belangrijkste in het leven...

Dragon roept lachend: „Mico heeft er twee!” O.K....daar zit dus een verhaal achter. Dragon klapt uit de school en noemt Mico's kinderen op. Een, twee drie, vier kinderen. Mico draait zich lachend naar Dragon en zegt : „ ik heb drie kinderen, maar eigenlijk vier”. Hij voegt er lachend nog wat aan toe in zijn eigen taal. Er volgt ondeugend gelach en we kunnen niet anders dan vermoeden dat dat iets met de tweede vrouw te maken heeft...

Na de prachtige bergrit houden wij een rustdag. Susan Bell van de Syrena zou zeggen: zit je in je Nothing Box?!”

Ja dus. We aanschouwen het komen en gaan van de cruiseschepen. 2 a 3 per dag. Er zijn een paar hele luxe en luxe reizen betekent ook echt een hele dag in Kotor zijn en het cruiseschip ligt afgemeerd aan de kade, dus je kunt de loopbrug zo aflopen. Andere schepen liggen geankerd en laden een uur lang de passagiers uit in een pendelboot/reddingsboot om ze naar de kant te brengen waar ze - inclusief aan wal brengen en terugbrengen naar het schip, 3 uur de tijd krijgen. Programma Kotor: Het schip komt om 06.00 uur. De passagiers gaan om 09.00 uur van boord. Het schip vertrekt weer rond 13.00 uur, op vaart naar de volgende stad, waarschijnlijk Brindisi. Van te voren horen de passagiers (de ding dong gaat meerdere malen) bij welke groep ze horen en met welk nummerbordje en op de kade staan de reisleiders van Tourism Montenegro klaar om ze Kotor stad in te leiden. En zo worden er minstens 1000 mensen aan de kant gebracht, 150 per bootje, reken maar uit hoe lang dat duurt. We noemen er even een paar op:

Star Legend; Tui Mein Schiff2(geen balkons dat dat is de goedkope); Seaborn Odyssey (kwijl kwijl); Crystal Cruises, de Dream Boat (apart concept voor Japanners); Norwegian Star; Costa Luminosa (ojee) Musica (he die hebben we eerder gezien; Oceania Syrena. Etc.

Een dag Nothing Box eindigt dan toch onverwacht in een "happening" Box, wanneer de jongelui die naast ons ankeren met hun Dinghy om onze boot varen. Er is een dolfijn gespot. Het dier heeft een vislijn om zijn staart en de jongelui willen proberen die eruit te snijden....met een aardappel-schil-mesje. De dolfijn duikt bij Skadi bij de ketting en ook bij de boot van de burenen. Het lijkt wel of hij de vislijn er af wil schuren tegen de ketting en tegen de punt van de boot. Peter probeert het dier te helpen met ons grote vlijmscherpe bootmes. Het wordt koud en het wordt snel donker. De dolfijn is moeilijk te volgen wanneer hij dieper onder de boot gaat, want het water is troebel dichterbij de bodem. Op de vraag van Peter komt Annelies hem helpen met zijn duikpak en fles. Wat gaan secondes snel als je snel wilt zijn. Peter doet er alles aan, maar de dolfijn zit nog vol energie en duikt en duikt maar. Peter kan hem niet vasthouden. Uiteindelijk is het donker geworden en het water zwart. Met een schijnwerper licht Annelies bij, maar het is niet genoeg om zicht te houden. Nadat de dolfijn nog bij de burenen heeft gedoken raakt hij volledig uit het zicht. De jongelui zijn al afgehaakt. Peter staakt de redding en komt aan boord en stapt onder de warme douche. We zijn een beetje verdrietig: dierenleed. Met de geruststellende gedachte dat de dolfijn waarschijnlijk elders geholpen zal worden, in de baai van Kotor, zetten we de avond voort, zij het wat stilletjes....

21 september, een wandeling naar Dobrota

We vallen ineens af; geen wonder met al dat klimmen en lopen, ondanks goed eten en ijsjes.

Na een passieve dag, tevens vanwege regen boven Kotor, is het goed om te lopen, lekker voor je lijf en beter voor het ruggetje. We lopen de E65 langs, op zoek naar een bezienswaardige kerk. De kerk Crkva Sveti Matije. Kerk gewijd aan de heilige Mattheus.

De kerk van Sveti Matija dateert uit de 18de eeuw en droeg de naam St. Nicolaas van de Maritieme nederzetting Dobrota. De eerste beschrijving van een Mattheus kerk stamt uit de 13e eeuw, geschreven in steen. De huidige kerk met twee koepels is gebouwd na een aardbeving in 1667, die de middeleeuwse kerk verwoestte. Twee zeekeizers hebben fondsen beschikbaar gesteld om de bouw te financieren.

Afdalend naar zee, ontdekken we dat deze straat helemaal langs de kust loopt, overgaand in een rustige boulevard grenzend aan het dorp Dobrota. Deze woonplaats strekt zich 5 km uit langs de kust en alhoewel haar grote broer Kotor vlakbij ligt, behoudt het zijn onderscheidende karakter. Hier en daar zijn kleine vissershaventjes gemaakt, trappetjes naar het water en enkele prettige rustieke terrassen. Buitenlandse investeerders hebben veel paleizen, die in verval waren, gerenoveerd. Sommigen hebben veel meer grandeur dan paleizen in perast en Kotor. De sfeer nodigt uit tot een genoeglijke (avond-)wandeling langs het water.

Aangekomen aan de noordkant van Kotor, nemen we een voortreffelijke sandwich in het overdekte winkelcentrum. We slenteren in de aangename najaarszon - het is nog steeds 24 graden- via de Noordpoort, door de oostelijk liggende straat van Kotor, waar enkele leuke antiekzaakjes en kunstateliers zijn gevestigd. Je ziet de stad weer met andere ogen, vooral door de tijd die je neemt om alle indrukken in je op te nemen. Antiekwinkeltjes in, fotootjes schieten, kijken naar drukke toeristen.

De mosselman is al niet meer aan het werk. Onze Dinghy ligt er nog, beschermd door zijn vissersboot. We varen wederom aan de voeten van de indrukwekkende bergen naar ons schip, waar we slaperige katten vinden en een wijntje om weer een prachtige dag af te sluiten. De avonden worden frisser, met een graad of 19 's nachts; voor onze begrippen koud....dat wordt nog wat...in Nederland.

22 september, van Kotor naar Risan, 7 mijl en Jarig

September in Kotor is op zijn mooist geweest. Er wordt regen voorspeld en bewolking pakt al samen. We hebben in Kotor een nieuwe vriendschap gesloten met een bijzonder mens: Alpar Sagin. Alpar voer langs Skadi met zijn Dinghy en sprak ons aan. Wij vroegen ons al af van wie die witte boot toch zou zijn. Ook waren we zelfs even ongerust omdat we er nooit iemand op zagen... Alpar heeft geen vrouw en geen metgezel op de boot, is eigenlijk nog zijn reis aan het uitstippelen, moet nog keuzes maken qua plan, investering, geld, enig tijdelijk werk hier, of oversteken naar bijv. Uruguay. En hier varen en visa aanvragen is behoorlijk lastig...als je Turk bent. We komen voor het eerst het vervelende probleem tegen dat je nationaliteit je tegenwerkt (buiten de bureaucratie) als je, heden ten dage, Turk bent.

Peter krijgt een hoop liefde vandaag, heel veel berichten en telefoon van Frans Moens. We maken Skadi los en alleen al varen in de fantastische omgeving is verjaardag genoeg. Risan is onze bestemming, een stille baai tussen dichtbeboste heuvels. Peter bakt een Hollandse appeltaart en we proberen slagroom te vinden in de kruidenierszaak van Risan. Een onderneming per Dinghy, die een pauze vereist op een terras.

Rhizon werd voor het eerst genoemd rond de 4e eeuw v.Chr.. In de tijd van de heerschappij van koningin Teuta, tijdens de Illyrische Oorlogen, was Rhizon de hoofdstad van het rijk Illyrië, en de verblijfplaats van koningin Teuta. In die tijd had Rhizon ook zijn eigen valuta, de bronzen Rhizonische munt. in de 1e- en 2e eeuw. Toen de Romeinen Risan hadden ingenomen groeide de stad snel tot het minstens 10.000 inwoners telde. Veel Romeinse landhuizen werden aan de kust gebouwd. Archeologische vondsten uit de Illyrische en Romeinse tijd

inclusief de beroemde mozaïekvloeren van een Romeinse villa, getuigen van de bloei van de stad. n de Middeleeuwen verloor Risan echter zijn bekendheid. In de 15e eeuw maakte de Republiek van Venetië een aanbod aan Herceg Novi en Risan, die toen in het bezit waren van Herceg (Hertog) Stjepan. Deze sloeg dit aanbod af. In 1482 veroverden de Turken Herceg Novi en Risan, en in 1688 werd Risan deel van Republiek van Venetië. Pas in 1912 werd Risan deel van Montenegro.

Tom en Suzan komen in de middag aan en gooien hun anker uit in deze goed houdende klei-bodem. Zij trakteren ons op een geweldige "porc-roast", aan een chique gedekte tafel, met een goed glas rosé, waarna Peter een stuk home made birthday appelpie serveert als nagerecht. Inmiddels zijn zij echte vrienden geworden met wie wij veel sentiment delen.

23 september, Perast

Vandaag gaan we met de Dinghy van Tom en Suzan naar Perast, een oud dorp verderop in de baai.

Perast (Servisch: Пeпacm; Italiaans: Perasto) is een oude stad aan de Baai van Kotor in Montenegro. Het ligt ten zuiden van de stad Risan en noordwestelijk van de stad Kotor. De stad heeft een bevolkingsomvang van 349 personen.

Perast ligt beneden de berg St. Elijah (873 meter) op een kaap die de Baai van Risan van de Baai van Kotor scheidt. De gemiddelde temperatuur per jaar is 18,3°C. Voor Perasts kust liggen twee kleine bezienswaardige eilanden, Gospa od Škrpjela en Sveti Đorđe.

De oude stad heeft geen verdedigingsmuur, maar negen verdedigingstorens. Deze torens werden gebouwd door de marine van de republiek van Venetië in de 15e en 16e eeuw. Dat was tijdens de overheersing van Venetië over Perast, tussen 1420 en 1797. In die periode werden de meeste van de zestien kastelen, zeventien katholieke kerken en twee orthodoxe kerken gebouwd.

De Sint-Niklaaskerk is de grootste kerk in de oude stad Perast bij de Baai van Kotor in Montenegro. De kerk is gelegen aan het centrale plein en beschikt over een grote klokkentoren. De apsis is naar het zuidoosten gericht.

De toren is 55 meter hoog en voor de bouw ervan werden 50.000 dukaten uitgegeven. Hoewel het bouwwerk werd gemaakt in de barokke periode, heeft de klokkentoren kenmerken van zowel de Romaanse als Renaissancistische bouwstijlen. De grote klok werd in 1713 geschonken door Andreas Zmajevic, aartsbisschop van Bar. De klok werd gegoten in Venetië en in 1730 geïnstalleerd. Twee kleinere klokken werden daar in 1797 bijgevoegd.

We lopen langs de kade van de oude stad en eigenlijk is alles "wat de kok slaat" gericht op toerisme. Restaurantjes, barretjes en veerpontjes naar de eilandjes. We gaan heerlijk op een terrasje aan het water zitten voor een eenvoudige doch voedzame lunch om eigenlijk de verjaardag van Peter een beetje te vieren. Na de lunch varen we naar een van de eilandjes voor de kust van Perast.

Het ontstaan van het eiland:

Een gids vertelt, bij het binnengaan van de eilandkerk en het museum, het verhaal van het ontstaan van het eiland. Vissers vonden op een dag een schilderij van Maria op de rotsen voor Perast. Ze namen het schilderij mee naar Perast maar 3 dagen later was het verdwenen en vonden ze het weer terug op de rotsen voor Perast. Dit werd beschouwd als een teken dat hier een kerk moest komen ter ere van Maria.

Gospa od Škrpjela (Onze Vrouwe van de Rotsen of Madonna dello Scarpello) is een kunstmatig eiland in de Baai van Kotor, voor de kust van Perast. Het is een van de twee eilanden (het andere is Sveti Đorđe). Het eiland is ontstaan door het zinken van 100 oude en soms ingevorderde schepen geladen met rotsen. Zelfs nu nog, tijdens het feest fašinada op 22 juli, worden er rotsen in zee gegooid.

Op het eiland Gospa od Škrpjela staat ook de Crkva Gospa od Škrpjela (kerk van Onze Vrouwe van de Rotsen) De eerste bekende kerk van dit eiland werd gebouwd in 1452, en de huidige in 1632, en nog eens verbeterd in 1722.

In het museum van de kerk staat een schat aan schilderijen die door zeelieden en kapiteins geschonken zijn aan de kerk nadat hun schepen een storm of een andere ramp hadden overleefd of om de zegen te vragen voor een komende vaart. Er staan hier inderdaad prachtige schilderijen ten toon gesteld. Ook is er een zeer bijzonder borduurwerk. De maakster heeft het schilderij van Maria, waarvoor de kerk is gebouwd, in 25 jaar tijd geborduurd, met zeer fijne steken, 650 steken per vierkante cm. Het is inderdaad prachtig om te zien.

Een heel bijzondere dag met heel bijzondere goede vrienden op een heel bijzondere plaats.

24 september, van Risan naar Otok Stradioti

Otok Stradioti staat nu bekend als Sveti Marko.

Op de hoofdpagina van onze website staat de oproep om een petitie te tekenen tegen de grootschalig geplande exploitatie van dit eiland en natuurgebied, door een Russische onderneming. Volledig in strijd met het door Unesco uitgeroepen erfgoed.

Ter behoud van flora en fauna vragen ook wij, Peter en Annelies, aandacht voor deze petitie om vernietiging van een uniek landschap en zeeleven tegen te gaan.

[Klik hierop om meer te lezen hierover en over de petitie](#)

[Klik hierop om de petitie te ondertekenen](#)

Sveti Marko eiland is gelegen nabij de stad Tivat, in de Baai van Kotor. Het is afgestemd op het andere eiland van Tivat, Prevlaka eiland. Het eiland is volledig bedekt met groen. In 1962 werd er een toeristisch nederzetting gebouwd, met 500 huizen in Tahiti-stijl, zonder watertoevoer of elektriciteit. Het werd beheerd door Club Med, en tot 1991 toen de Joegoslavische oorlogen begonnen was het een zeer populaire toeristische bestemming. Sveti Marko is het grootste eiland van de Baai van Kotor. Het eiland heeft 4 km aan stranden. Gedurende zes maanden is de watertemperatuur ongeveer +20 tot + 26°C. Het eiland heeft zijn naam van de heilige Marko, één van de vier evangelisten. De naam Stradioti komt van de Griekse huurlingen die hier tijdens de Venetiaanse invasie legerden (Stradioto betekent soldaat)

In februari 2010 heeft de regering van Montenegro de staatslocatie van het project Sveti Marko eiland goedgekeurd. Met de gedachten om een 6-sterrenresort van het eiland te maken. Tot nu toe heeft niemand het eiland willen kopen om het opnieuw te exploiteren.

Kotor heeft ons betoverd en ook de ankerplaats Risan is zo mooi dat het moeilijk is om los te maken. Zelfs als we hier langer zouden blijven zouden we toch een keer moeten gaan...want de herfst is in aantocht en de regen dreigt, nu vooral nabij de stad Kotor. Ondertussen houden wij contact met Alpar Sagin van SY Deloa. We gaan hem in Herceg Novi hopelijk weer zien.

Het is bijzonder aangenaam weer en aangenaam varen naar Tivat en het eiland. We gaan Tivat dit jaar niet bekijken. We varen naar de natuur van Stradioti. Vaal als je aan een kust of eiland gaat liggen, komt de vraag op of het wel mag. In Kroatisch en Montenegro is het allemaal duidelijk: als er geen ankerverbod staat, dan mag het., dus...praktisch overal.

Het is doodstil achter het eiland, er ligt een oud marine-scheepje te vergaan, een beetje een spookschip. We vinden uit dat hier een groot resort heeft gestaan en we zien de vervallen hutjes van Club Med. Aan de randen van het afbrokkelende kade-ponton staat in Joegoslavisch dat je hier niet aan land mag, maar dat was toen. We ankeren in zandgrond helemaal alleen. Geen vogels, geen insecten, geen mensen, in de verte een vissersbootje....een hele donkere nacht in een klein beetje "middle of nowhere".

25 september van Otok Stradioti naar Herceg Novi, 7 mijl

Stradioti ligt stil voor de punt van Skadi. De natuur heeft het eiland weer in bezit genomen. Het spiegelt in het water. We nemen de Dinghy naar de kant. Heel gek om op zo'n overwoekerde plaats te "landen". De ingevallen Tahiti huisjes geven een troosteloze vergane aanblik, ietwat spookachtig zelfs. Verbazingwekkend hoe snel de natuur de overhand krijgt. De geplante Cipressen zijn reuzenbomen geworden, met nieuwe boompjes eromheen. De oleanderstruiken aan het voetpad aan het water zijn 10 meter hoge bomen geworden, grassen staan metershoog. In het water zien wij tot ons genoegen de beroemde Steekmossels groeien, de zee is hier dus heel zuiver.

Dan is het tijd om de regenbuien te ontvluchten die vanaf Lovcén gebergte over Kotor aan komen drijven. Met wat druppels op ons hoofd varen wij naar Herceg Novi. Een goede ankerplaats, dichtbij de uitcheckhaven Zelenika.

We hebben besloten niet in Tivat belastingvrije diesel te tanken. Waarom: het levert te weinig op + de verplichting een afspraak ervoor te maken, en een stempel te moeten laten maken voor 30,= euro. We tanken in Herceg Novi, aan de kade. We moeten et haventje in varen langs de aan mooringballen gelegen vissersboten en enkele zeilscheepjes. Peter manoeuvreert Skadi in de bocht van de kademuur. De Pompbediende is even eten wordt ons verteld. We wachten en de regen stroomt ondertussen over ons heen. Odin heeft een neus voor kades, hij ruikt het meteen, maar regen....dat is even een tegenvaller. Er zit een poes te schuilen onder een bankje, maar regen houdt Odin tegen. Wij noemen tegenwoordig vreemde katten "poezen". Want Odin is een Odin en geen poes.

Na een klein uurtje tanken we, water is niet te krijgen. We doen het nog wel even met het water aan boord. Dan zoeken wij de Deloa op. Die blijkt verder terug te liggen vlakbij Zelenika, naast een vissershaventje, Portofino. Portofino wordt in een echte marina omgetoverd en zal in 2019 open gaan. Ligplaats voor een 12 meter schip 40,=, best te doen, vergeleken met woekerprijzen van ACI Marina's.

De Deloa van Alpar

We gooien het anker uit naast de Deloa, in 15 meter water. Omdat we te dicht bij de Deloa liggen, halen we het anker weer op, maar de 15 meter ketting ophalen is net even te zwaar voor onze ankerlier en...een van een de tandwielen in de tandwielkast breken een paar tanden af waardoor Peter deels met de hand en deels elektrisch het anker moet ophalen. Er zijn een aantal mooringboeien hier, meest voor vissers. Dat lijkt de enige optie nog. Alpar helpt ons: hij stap in zijn Dinghy en maakt de lijnen vast.

Gedrieën gaan we die middag lopen naar Herceg Novi, waar we het fort bezoeken en waar we koffie drinken. We hebben een ontzettend leuke middag, waarbij Alpar veel vertelt over de misstanden in Turkije. Dit was een seculier land, maar zijn leider maakt er een volkomen islamitisch land van waarbij de scheiding tussen kerk en staat volledig verdwijnt. De gerechtelijke macht is niet meer onafhankelijk, corruptie bij zogenaamde democratische stemmingen heeft de vrije hand, zeer jonge kinderen worden op school nu gehersenspoeld met Islam. Het toerisme in Turkije ligt volledig op zijn gat: alle chartermaatschappijen trekken zich terug uit Turkije en verplaatsen hun vloot naar bijv. Montenegro, Kroatië en Griekenland. Van een insider begrijpen wij nu dat het nog veel erger is dan wij aan de buitenkant kunnen waarnemen via de media. Turkije glijdt af naar een radicale Islamitische dictatuur.

Wij zijn de volgende ochtend uitgenodigd om zijn schip te bewonderen en wat voor een! Het is een prachtig stalen schip, uitermate geschikt voor lange zeezeizen, zeer comfortabel, ruim, van veel gemakken voorzien, zeer ordelijk ingericht. Met deze volkomen westers georiënteerde zeer ruimdenkende Turkse man, die geen religie belijdt, hebben wij direct een vriendschapsband.

26 en 27 september, terug naar Brindisi Italie, 120 mijl

Vandaag is de planning dat we om 17:00 gaan uitchecken uit Montenegro en de terugtocht gaan beginnen naar Marina di Ragusa voor het overwinteren. We willen vannacht en morgen de 120 mijl gaan varen naar de stadskade in Brindisi. Ook de Sirena, van Tom en Suzan Bell gaat vannacht dezelfde weg varen, we zien hun dus ook weer aan de overkant.

Vandaar zakken we langzaam af naar Marina di Ragusa waar we rond 10 oktober denken aan te komen.

Na het uitklaren zijn we op vaart. Het Grootzeil staat al en als we buiten de baai zijn zetten we de Genua. Met iets te zuidelijke koers lopen we dan 6 knopen en als de wind naar het noorden draait stellen we de koers wel bij. Als we 6 knopen blijven lopen zijn we rond het middaguur in Brindisi maar dat zal wel later worden omdat de wind gaat afnemen en we zoveel mogelijk willen zeilen.

Inderdaad de wind is niet alleen afgenomen onderweg maar zelfs geheel weggevallen. Dat betekent dat we het grootste deel van de tocht weer moesten motoren.

Eigenlijk is de Adriatische zee een hele saaie zee om over te steken, we zien geen enkel schip, alleen als we vlak bij de Italiaanse kust zijn zien we wat schepen. En natuurlijk als we de haven in willen lopen komen er 2 zeeschepen uit en moet er een naar binnen, dan is het dus even lekker druk, maar we hebben er niet echt last van. Ook proberen we eindelijk die ene tonijn te vangen maar ook dat is weer niets geworden en zelfs de dolfijnen laten het afweten. De oversteek is dus echt een beetje uitzitten.

Om half 3 zijn we bij de kade en leggen we op de voor ons bekende plek aan, tegenover het kantoortje van de Loodsen, de "ormeggiatori".

We zijn nog bezig om aan te leggen als er 2 mannen bij ons komen staan: 1 met leren jas en een zonnebril die vergroeid is met zijn hoofd en de ander zonder tanden in zijn mond die een beetje schaapachtig er bij staat te kijken.

De zonnebril-meneer begint in het Italiaans tegen ons te praten. Peter begrijpt er geen hout van en laat dat aan Annelies over en Peter gaat gewoon verder met de Skadi aan te leggen en springen te zetten. Uit de discussie begrijpt Peter dat er wat mis is. De zonnebril-meneer zegt tegen Annelies dat hij van Marina Approvo is en dat dit deel van de kade eigendom is van Approvo; hij heeft een wit poloshirt aan, onder zijn zwarte jack, met het embleem van Approvo. (Dat zou bewijs zijn? De Hollandse achterdocht gaat opspelen bij Annelies) Hij zegt dat we in de kleine Marina verderop kunnen liggen voor € 35 euro en dan hebben we water en elektriciteit. Als we zeggen dat we dat niet willen zegt hij dat we hier ook € 35 moeten betalen. We leggen uit dat we hier ook in mei hebben gelegen en toen was het een gratis Stadskade. Het is veranderd zegt de man; dit is van Approvo en na het hotel is de kade van Club Salento; maar wij geloven het niet.

Ja hoor zegt hij, kijk maar op het bord wat daar staat. Peter loopt met hem mee naar het bord maar daar staat alleen op dat je moet uitkijken om niet in het water te vallen. O nee hij bedoelt het bord verderop. Ok dan gaan we daar op kijken en daar staat inderdaad dat de kade is van een zeilclub. Contact opnemen op Kanaal 74 of bellen. Er staan 2 telefoonnummers maar geen van beide geven antwoord.

Peter houdt 2 motoragenten aan, die net voorbij rijden maar die leggen uit dat ze niets van de kade en schepen weten. In ook weer Italiaans probeert Annelies uit te vinden wat er nou klopt van het hele verhaal. De agenten zeggen tegen de zonnebril-meneer :, vermoedelijk willen deze mensen een factuur. Ben jij in staat hun een factuur te geven?" Hij zegt ,, no problema", terwijl hij relaxt een peukje rookt. De agenten gaan weg. Peter is ondertussen de kade af gelopen, langs hotel International, op zoek naar het kantoor van de zeilclub maar daarvan is de deur dicht en binnen lijkt wel een bom ontploft. Peter herinnert zich dat er verder op een kantoor is van de haven politie. Als hij daar aankomt, is de deur dicht maar er komen 2 mannen met grote pistolen op hun heup naar buiten. Op de vraag: is dit het haven kantoor, wordt ja gezegd en samen gaan we naar binnen. Er zit een meneer die, aan zijn uniform te beoordelen, minsten schout-bij-nacht moet zijn. Met handen en voeten in Engels en Italiaans weet Peter duidelijk te maken dat we aan de kade liggen die volgens hem gratis is maar dat een zonnebril-meneer geld wil hebben. De schout-bij-nacht gaat bellen en even later komt er iemand die schijnbaar over de haven gaat. Hij legt uit dat -vanaf Hotel Internationaal tot aan de tanksteiger- je gratis mag liggen. Mooi zegt Peter; Mille Grazie, en gaat terug naar de Skadi.

Annelies ziet de zonnebril-meneer achter Peter aan lopen en de "dorpsgek staat nog steeds naast Skadi. Niks mee te maken, ik ga naar binnen en sluit het luik, en de gordijnen, totdat Peter terug is. Als Peter zegt dat alles geregeld is komt ze naar buiten. De dorpsgek en de zonnebril-meneer zijn niet meer te bekennen.

Even later komt de boot van de Loodsen bij ons aanleggen. Annelies hoopt en denkt daar Loods Tonino op te zien. Maar de broer van Tonino blijkt aan boord te zijn. Nee Tonino is niet aan het werk vandaag maar morgen wel.

Tonino zal er morgen zijn. Tonino is de man waar we in mei heel goed contact mee hebben gehad. Een uur later verschijnt Tonino in zijn vrije-tijds kleren en als Annelies het verhaal vertelt zegt hij dat het gratis is waar we liggen en dat we gewoon met niemand moeten praten. Ze proberen altijd geld uit je zak te kloppen. Hij neemt ons mee voor een geruststellende espresso "al banco" in cafe Betsy. Verontschuldigt zich voor dit soort praktijken die in deze stad eigenlijk niet normaal zijn. Brindisi is maar een kleine gemeente en iedereen is even netjes. De Skadi is veilig en zij houden ook een oogje in het zeil. Als het weer gebeurt klop dan maar hard op onze deur, want meestal zijn we er wel.

Zo is de aankomst toch weer anders dan verwacht.

Tijdens de hele tocht liggen Odin en Freija in hun mandje of op hun kussentjes onder de buiskap te slapen. Ook in de nacht blijven ze liggen en hoeven ze geen tuigjes om. Het zijn echte zeekatten geworden, ze weten dat het lang duurt en laten gewoon lekker alles over zich heen komen. Zodra we in de haven gas minderen komt Odin uit zijn coma bij en loopt direct door de kuip met een gevoel van: We zijn er, is er een ponton in de buurt? Nee Odin nog even niet, als we vast liggen mag je op de kant. En jawel zodra we vastliggen springt hij op de kant om even de benen te strekken al snel gevolgd door Freija.

Om 20:00 komt ook de Sirena van Tom en Suzan binnen en wordt achter de Skadi afgemeerd. Nee we gaan vandaag niet mee een Pizza eten maar morgen maken wij een echte Hollandse maaltijd voor ons vieren.

Wij vallen om 21:30 in ons bed na toch weer een lange en best vermoeiende, maar ook mooie-, tocht.

Goed gedaan Skadi en Odin en Freija.

28 september, Brindisi stadskade is echt gratis!

De stadskade van Brindisi is vanaf Hotel Internationale tot aan de dieselpomp gratis!

De kade wordt beheerd door de Guardia Costiera, elektriciteit en water worden geleverd via de Marina 'Approdo delle Indie, 100 meter verder. Ook de elektriciteit en water, van de kade vanaf Hotel International naar de terminal, vallend onder Club "Salento Yachting Terminal", worden geleverd door Marina Approdo. Maar...er is meestal geen water en electra, slechts wanneer de Regatta van start gaat in mei. Geen levering - niet betalen dus.

Tonino vraagt Annelies elke keer: is er iemand die jullie lastig valt of aan de boot komt? Nee, niemand. Maar de SY Sirena maakt dezelfde situatie mee met hetzelfde oplichters verhaal. Ze liggen al een dag, achter de Skadi, achter ons nog een loodsbootje. Dan probeert Tom uit te vinden hoe het eigenlijk zit met de electra hier, en vraagt het aan een van de ormeggiatori, niet Tonino. Deze heeft geen idee.

Tom heeft "slapende honden wakker gemaakt" en even later komt er een technicus met een witte trui met de opdruk van "Salento Yachting Terminal" erop, en een flinke bos sleutels aan zijn riem, kijken naar de aanlegsituatie van schip-aan-kade. En zeggen dat hij niet voor water en electra kan zorgen, dan moet Tom naar de kade/Marina Approdo delle Indie verhuizen. Tom heeft geen electra en water nodig, is geheel zelfvoorzienend, dus hoeft, net als wij, niet te verhuizen naar de marina. Dan begint het kereltje lastig te doen en zegt tegen Tom dat Sirena niet mag liggen waar zij ligt en 25 meter verder moet verhuizen richting dieselpomp, en dat is vóór Skadi. Annelies springt op om Tom te helpen. Alweer zo een stel geldopstrijkers! Ze gaat het gesprek aan in Italiaans en laat zich niet intimideren. Tom is echter dermate onder druk gezet en heeft geen zin in alle discussie, dat hij alvast een spring gaat losmaken. Susan staat er onthutst bij en wil eigenlijk niet weg. Annelies en Peter proberen Tom te overtuigen niet weg te gaan door deze bangmakerij. „Laten ze de Guardia maar halen!" zegt Peter. Een duidelijk geval van geld afhandig maken en lukt dat niet, dan maar treiteren.

Tom maakt de spring weer vast en dan gebeurt hetzelfde als ons is overkomen: de kerels gaan bellend weg. We hebben ze niet meer teruggezien. Tonino zegt tegen Annelies: niet meer mee praten. Peter zegt: als het echt moeilijk wordt, laten ze dan maar terug komen met de Guardia Costiera.

Voor een ieder voor wie de situatie onduidelijk is: de meeste stadskades zijn vrij. Laat je niet intimideren en uit je tent lokken. De guardia en Polizia zijn hele geschikte mensen, die je altijd te woord staan en helpen.

In Nederland zijn we een beetje té bang om buiten ons boekje te gaan en die mentaliteit nemen we met ons mee. Daarom en omdat we de regelgeving niet kennen worden we opgelicht in het buitenland. Stap 1 is de ID kaart te vragen, stap 2 een foto van de oplichter te nemen, stap 3, zelf op zoek gaan naar de regel.

Informatie over Approdo delle Indie is te vinden op de website van Porto Brindisi; klik op deze link ---->[Website Porto Brindisi/ Approdo delle Indie](#)

29 - 30 september, Brindisi stadskade belevenissen

Het puzzelen is weer begonnen:

Wanneer kunnen we vertrekken? Hoe ver kunnen we komen? Kunnen we zeilen? Zo niet en we moeten motoren, hoe hard gaan we dan en hoeveel mijlen willen we dat? Waar is er een marina en wat voor haven is dat? Hoe ziet de weersvoorspelling er uit voor de komende 4 dagen? Is het slimmer om een nacht door te varen? Willen we 120mijl of stoppen we na 40, lekker makkelijk en 's nachts in een haven stil slapen...Er komt slecht weer, waar moeten we dan halt houden? Is daar een haven? Planning, planning.

We liggen in Brindisi ook nog wel even, want er valt regen en de dag erna klaart het op, met leuke wolkjes aan een blauwe hemel en in de verte een donkere lucht. Maar die komt vandaag niet deze kant op.

Katavlam!!!! Wat was dat? Peter zegt: een donderslag bij heldere hemel. Griezelijk. De katten rennen naar binnen.

Wanneer je over de boulevard loopt, kom je in de zomer de Senegalese venters tegen die proberen je over te halen een armbandje te kopen. Annelies heeft vroeger al genoeg van die troep gekocht, dus zegt altijd nee. Maar wanneer wij even schuilen voor een bui bij Caffetteria Betty (gebak, ijs !), staat er onder de luifel een venter te pauzeren. We zijn eigenlijk wel heel nieuwsgierig hoe die mensen leven. We vinden allemaal altijd maar, dat ze ons lastig vallen, ons en u, wanneer u op vakantie bent en we spelen stommetje, keren ons ervan af, verleggen en tegelijk geïrriteerd. Maar als je met die mensen in gesprek raakt, blijken ze eigenlijk gewoon hele toffe mensen te zijn.

Onze armbandjes-verkoper heet Mustafa en komt uit Senegal. Hij verkoopt de zelfgemaakte sieraden gedurende de hele zomer en stuurt van zijn opbrengst 100 euro per maand naar zijn vrouw en drie kinderen. In het najaar gaat hij terug naar Senegal. Een vlucht kost gemiddeld 550,= euro. In Italië bevinden zich 47 Senegalese verkopers (wij vermoeden uit zijn landstreek of dorp), verspreid over het land. Er zijn er 5 op Sicilië. Mustafa slaapt in de stad Lecce. Wij zeggen dat we in Lecce geweest zijn en daar kennis hebben gemaakt met ene Mbaai. Mustafa roept verrukt uit:., Omar Mbaai!!!!? Echt? Omar Mbaai?"

Ja wij hebben een zandschilderij van Mbaai gekocht. Nou dat vindt Mustafa geweldig en hij geeft ons ieder een armbandje, een geluksarmbandje voor een lang leven. Of hij er op gerekend had weten we niet, maar we geven hem er toch wat geld voor, voor zijn 3 kinderen.

Wanneer je de luxe van het winkel en productaanbod in Nederland ontwend bent, en je enkele maanden hebt moeten zoeken naar vers fruit, fatsoenlijk brood, en je hebt moeten kopen wat er voor handen is, dan wordt je gek als je in Italië terug bent: wat een sortering. Italië is waarlijk het land van het eten. We doen supermarktdag, het is gewoon een pretpark-uitje. Eerst de normale supermarkt, dan de Eurospin en daarna een luxe supermarkt met sortering gericht op Bio en Vegetariërs. Eurospin, vergelijkbaar met Lidl en wanneer Annelies de poortjes doorloopt, kan ze de aanblik niet aan, zoveel vers fruit en groente en zo netjes gesorteerd en zoveel leuke, mooie, heerlijke producten. Peter zegt: wanneer we straks in Nederland zijn mogen we wel klepstoeltjes meebrengen om in elke gang te gaan zitten kijken, zo veel is er daar te zien en te koop.

Terug naar de boot lopen wij een armoedig mannetje tegen het lijf, heel mager en een beetje krom. Wel in nette broek en overhemd met lange mouwen. Hij houdt ons een plastic bekertje voor en mummelt wat. Je kan er uit opmaken dat hij geld wil. We geven het niet. Later op de boot, schuifelt hij langs de kade en stopt bij Skadi. Hij

houdt zijn hand op. Kijk, daar heb je dan weer zo een situatie waar je eigenlijk niet mee te maken wilt hebben. Annelies wil beslist geen geld geven. Want van geld kopen ze drank. Bewijs was de laveloze dronkaard die op een stadbank in slaap was gevallen met een kartonnen 2 liter pak wijn onder zich. Annelies gaat naar binnen en haalt een appel. Ze biedt het de man aan. Hij schudt nee en doet zijn mond open, een onsmakelijke aanblik met 1 tand. Annelies gaat naar binnen. De man wacht hoopvol. Annelies komt niet terug met geld, maar met een plak cake. De man pakt het aan, laat het even op zijn handpalm liggen, kijkt er afkeurend naar en loopt er toch mee weg. Annelies kijkt door het keukenraam om te weten wat hij er mee doet. Na 20 meter lopen begint hij het toch op te peuzelen.

Brindisi, een steeds mooiere stad. We bezoeken het monument voor alle oorlogsslachtoffers en zijn zeer onder de indruk van de bouw ervan, de eerbiedwaardige inrichting van de kapel, met de honderden namen die in marmer zijn gegraveerd. We hebben vanaf de top uitzicht op de stad en op de kade waar Skadi ligt. Een mooie dag, een prettige wandeling, een laatste blik op een stad die je steeds meer gaat kennen en waarderen.